



INSTITUCIÓ ALTEMPORDANESA PER A LA DEFENSA I ESTUDI DE LA NATURA

butlletí núm. 165



Dibuix: MIQUEL CAPALLERAS

tardor
2018



Butlletí num. 165
Tardor 2018

**Editat per la Institució
Altempordanesa per a la
Defensa i Estudi de la Natura
(IAEDEN), entitat independent
sense afany de lucre i membre
de la Federació Ecologistes de
Catalunya.**

Apartat correus 245 Figueres
Tel.: 972 67 05 31
e-mail: iaeden@iaeden.cat
web: www.iaeden.cat

Junta directiva de la IAEDEN 2018
President: *Llorenç Pascua*
Vicepresidenta: *Bàrbara Schmitt*
Secretari general: *Lluís Serrano*
Tresorera: *Consol Rovira*
Vocals: *Carme Bosch, Ignasi Batet,
Xavier Vizcaino, Joan Martí,
Vicenç Serradell, Leonel Manso,
Miquel Sanchez, Marcel Gutinell,
Lluís Benejam, Esteve Robleda,
Anna Albó, Ariana Seglar,
Neus Giró, Frederic Fortunet,
Almodis Ferrer, Anna Maria Pujol.*

Han col·laborat en aquest número:
*Marta Ball-Ilosera, Ignasi Batet,
Lluís Benejam, Ramon Caralt,
Ramon Fortià, Silvia Guitard,
Marcel Gutinell, Berto Minobis,
Mireia Monegal, Àlex Ollé,
Llorenç Pascua, Montse Pascual,
Mònica Pepa, Joan Ventura.*

Disseny i fotos (Ll. P.):
Llorenç Pascua

Composició de textos:
Fotocomposició Roger - Figueres

Imprès a:
Gràfiques Canigó

Imprès en paper ecològic

IAEDEN no comparteix
necessàriament les opinions
expressades en les col·laboracions
signades pels seus autors.

© 2018, IAEDEN

S U M A R I

Portada:	
Dibuix d'en Miquel Capalleras (1933-1992) ..	
Sumari	2
Editorial: Cobejada gallina	3
Calendari d'activitats	4
Noticiari	7
Custòdia agrària	11
Salvem l'Empordà	13
Reflexions d'en Ramon: El cotxe elèctric	17
Butlleta d'inscripció	19

Les aportacions econòmiques a favor de la
IAEDEN-Salvem l'Empordà es poden fer a
TRIODOS, compte núm.

ES12 1491 0001 2130 0007 9133.

Els donatius i la quota de soci/sòcia es poden
desgravar de l'IRPF. Només ens heu de fer saber
el vostre DNI, i us enviem un certificat.

amb el suport de:



Ajuntament de Figueres
www.figuera.cat



EDITORIAL

COBEJADA GALLINA

La gallina de Llançà fou un poema que va circular per aquesta vila marinera pels volts de l'any 2002. Partint de la coneguda falla de la gallina dels ous d'or, ironitzava sobre la destrucció del paisatge per interessos econòmics, concretats, llavors, a la zona de cap Ras. Una urbanització amenaçava gairebé tot aquest emblemàtic espai llançanenc.

Josep Maria Salvatella, l'alcalde d'aquell temps i, encara ara, reconegut escriptor, responent a un periodista declarava que el poema "gairebé no té valor literari", cosa que els seus autors, segurament poc versats en l'art de la versificació i la mètrica, ja devien saber. Però l'objectiu de l'esmentat poema, i que va assolir plenament, no era literari, sinó el d'ajudar a posar el nyap urbanístic en boca de tothom. Circumstància gens volguda pels qui, sabedors que els seus agressius interessos econòmics poden generar un ampli rebuig, busquen el màxim de discreció per anar passant tots els tràmits necessaris fins que la situació legal ja és irreversible en benefici propi. Gràcies, en bona part, a la pressió popular, la urbanització de cap Ras es va poder aturar.

Eren anys d'eufòria immobiliària. La bombolla anava creixent per explotar, més o menys, al cap de cinc anys, amb els resultats que avui dia tots coneixem i no hauríem d'oblidar: uns pocs que s'han enriquit molt, moltes famílies que han passat (o encara passen) per una llarga etapa de patiment i, en molts casos, una part del patrimoni paisatgístic comú que s'ha destruït per sempre.

Setze anys després, a Llançà, torna a estar alçat el ganivet que vol intentar esventrar la cobejada gallina. Aquest model, que ha demostrat donar resultats tan nefastos, continua seduïnt governants, sense el suport dels quals no podria tirar endavant. Ara un dels espais desitjats és a la zona litoral de Llançà, a tocar el terme del Port de la Selva (actuació anomenada Roses-2). Des de la IAEDEN-Salvem l'Empordà ja estem treballant el tema.

Però aquest no és un cas aïllat. A la Costa Brava (de Portbou a Blanes), actualment hi ha una gran revifalla de projectes amb un fort impacte ambiental i paisatgístic. Això ha disparat totes les alarmes fins al punt que un seguit d'entitats, entre elles la nostra, s'han agrupat en una plataforma per intentar aturar el desgavell. SOS Costa Brava (www.soscostabrava.cat) neix amb aquest objectiu.

Segur que els orígens de la falla de la gallina dels ous d'or es perden en la llunyania del temps. En canvi la cobdícia estúpida que la va inspirar la trobem en abundor, també, avui dia. El que està passant actualment a la Costa Brava n'és, malauradament, un bon exemple.



CALENDARI D'ACTIVITATS

• **Dissabte 15 setembre. Papallones al Parc Natural de Cap de Creus**

T'agraden les papallones? I les que són nocturnes? Vine a conèixer-les de la mà d'en Maxime Pastore.

Hora i lloc: de 20 a 23 h al Mas Ventós del Port de la Selva.

Aportació i inscripcions: l'activitat és gratuïta, però cal inscriure's prèviament a pncapdecreus@gencat.cat o al telèfon 972 193 119.

Organitza: PNCDC, Grup Natura de la IAEDEN-Salvem l'Empordà i APNAE.

• **Diumenge 7 d'octubre. Sortida naturalista per anar a veure isards, marmotes i muflons a la Vall de Núria**

Sortida naturalista per conèixer els mamífers de la Vall de Núria a càrrec del naturalista Ignasi Batet. Cal venir preparats per caminar per la muntanya i ser previsors amb el temps que pugui fer. Cal dur esmorzar i prismàtics.

Hora i lloc de trobada: a les 9.30 h del matí a l'aparcament de l'estació del cremallera a Queralbs.

Durada aproximada: fins a les 14.30 hores aproximadament, a Núria.

Aportació i inscripcions: gratuït per als socis de la IAEDEN i menors d'edat, i aportació de 5 € per als no socis. No està inclòs el preu del cremallera que va a càrrec de cadascú. Cal inscriure's prèviament a iaeden@iaeden.cat o al telèfon 972 670 531, places limitades.

Organitza: Grup Natura de la IAEDEN-Salvem l'Empordà

• **Diumenge 21 d'octubre. Sortida naturalista al torrent de la Masica i al castell de Milany**

El torrent de la Masica és un petit rierol d'aigües molt netes i transparents, que baixa de la serra de Milany, on es troba el castell del mateix nom i que data del segle x. La serra de Milany-Santa Magdalena constitueix un Espai Natural Protegit molt notable i representatiu del sistema Transversal. Té un interessant valor paisatgístic i cultural. El desnivell és d'uns 600 metres aproximadament. L'explicació anirà a càrrec d'Antoni Cervera i Ignasi Batet. Cal venir preparats per caminar per la muntanya i ser previsors amb el temps que pugui fer.

Cal dur: esmorzar, dinar i prismàtics.

Lloc i hora de trobada: Vallfogona del Ripollès (al costat de l'església) a les 9 del matí.

Durada: tot el dia.

Aportació i inscripcions: gratuït per als socis de la IAEDEN i menors d'edat, i aportació de 5 € per als no socis. Cal inscriure's prèviament a iaeden@iaeden.cat o al telèfon 972 670 531, places limitades.

Organitza: Grup Natura de la IAEDEN-Salvem l'Empordà.

Divendres 26 d'octubre. Jornada de formació. Iniciatives i experiències d'interès per a l'impuls a la producció ecològica de l'Alt Empordà

En els darrers anys a la comarca de l'Alt Empordà hi ha diverses iniciatives que són un suport i exemple per a les explotacions ecològiques de la comarca, com són la creació d'una Associació de Defensa Vegetal de productors i elaboradors ecològics a Girona i un interès creixent per part dels consumidors respecte als productes ecològics locals. Aquesta jornada, que vol ser de debat i presentació d'iniciatives d'interès per al sector, s'organitza com una activitat més de la setmana BIO per l'alimentació ecològica. Aviat penjarem el programa a la web.

Hora i lloc: a les 16 h a l'ecomuseu Farinera de Castelló d'Empúries.

Aportació i inscripcions: gratuït, però cal inscriure's prèviament a iaeden@iaeden.cat o al telèfon 972 670 531, places limitades.

Organitza: Grup de Custòdia Agrària de la IAEDEN-Salvem l'Empordà.

• Diumenge 28 d'octubre. Fira d'Intercanvi de Joguines

Aquest any organitzem la 19a Fira d'Intercanvi de Joguines, i ho fem a la plaça del Gra de Figueres. Aquesta Fira, ja tradicional per a moltes famílies figuerenques, pretén difondre el missatge de com n'és d'important per al medi ambient l'aprofitament dels objectes i materials i la reducció de la generació de residus. Els nens i nenes s'ho passen d'allò més bé intercanviant les seves joguines i alhora aprenen a tenir cura de la natura.

Hora i lloc: a les 10 del matí a la plaça del Gra de Figueres.

Organitza: IAEDEN-Salvem l'Empordà.

• Divendres 9 de novembre. Xerrades *El gat salvatge a l'Albera: fototrampeig i diversitat de mamífers* i *Estudi de la comunitat de carnívors a Les Salines*

Les xerrades aniran a càrrec dels naturalistes Albert Campsolinas, Frederic Salgués, Jean Pierre Pompidour i Pau Federico.

Hora i lloc de trobada: a les 19 h a la Cate de Figueres.

Organitza: Grup Natura de la IAEDEN-Salvem l'Empordà.

• Dissabte 10 de novembre. Taller de plantes medicinals

Amb la Cristina Viñas, farem un reconeixement de plantes silvestres comestibles i, tot seguit, prepararem plats deliciosos amb herbes remeieres i fruits del bosc.

Hora i lloc: a les 11.00 h a la sala La Coromina d'Espolla.

Aportació i inscripcions: gratuït per als socis de la IAEDEN-Salvem l'Empordà i 5 € per als no socis. Cal inscriure's prèviament a iaeden@iaeden.cat o al telèfon 972 670 531, places limitades.

Organitza: IAEDEN-Salvem l'Empordà.

• **Diumenge 11 de novembre. Sortida per conèixer els bolets**

El biòleg i micòleg Daniel Siscart ens portarà a conèixer bolets per algun bosc de la comarca i ens parlarà de la biologia i ecologia de les diferents espècies que hi trobarem. La sortida serà matinal, fins a les dues del migdia.

Hora i lloc de trobada: a les 9 del matí a la biblioteca de Figueres.

Cal portar: calçat còmode, cistell i ganivet.

Aportació i inscripcions: gratuït per als socis de la IAEDEN i menors, i aportació de 5 € per als no socis. Cal inscriure's prèviament a iaeden@iaeden.cat o al telèfon 972 670 531. Places limitades.

Organitza: Grup Natura de la IAEDEN-Salvem l'Empordà

• **Diumenge 18 de novembre. Coneixem el riu Fluvià. Segona etapa**

Sortida per descobrir els valors naturals i culturals que amaga el riu Fluvià, des del seu naixement fins que arriba al mar. En aquesta segona etapa, es recorrerà la zona de la Vall d'en Bas a Sant Joan les Fonts. Aquesta és una etapa més urbana, però també interessant. Anirà a càrrec d'Ignasi Batet. Cal venir preparats per caminar i ser previsors amb el temps que pugui fer.

Cal dur: esmorzar, dinar i prismàtics.

Lloc i hora de trobada: Sant Joan les Fonts (aparcament al costat de l'església) a les 9 del matí. Deixarem alguns cotxes aquí i amb els altres ens arribarem fins al punt d'inici als Hostalets d'en Bas. Al final de l'excursió, ja a Sant Joan les Fonts, tornarem a Hostalets a buscar els cotxes que haurem deixat al matí.

Durada: tot el dia.

Aportació i inscripcions: gratuït per als socis de la IAEDEN i menors d'edat, i aportació de 5 € per als no socis. Cal inscriure's prèviament a iaeden@iaeden.cat o al telèfon 972 670 531, places limitades.

Organitza: Grup Natura de la IAEDEN-Salvem l'Empordà.

• **Dissabte 17 de novembre. Jornada de voluntariat per fer manteniment i gestió dels Estanyols del Mas Margall**

Es realitza una nova jornada de voluntariat als Estanyols del Mas Margall (Avinyonet de Puigventós). Les feines a realitzar seran neteja i desbrossament d'aguaitis i itineraris i construcció d'una vedruna per a conills.

Hora i lloc: a les 9 dels matí als Estanyols.

Aportació i inscripcions: l'activitat és gratuïta, però cal inscriure's prèviament a iaeden@iaeden.cat o al telèfon 972 670 531, places limitades.

Organitza: Grup de Natura IAEDEN-Salvem l'Empordà.



Tastet d'ornitologia

El 3 de maig passat va tenir lloc la sortida per conèixer els ocells comuns de Figueres, activitat emmarcada en les Fires i Festes locals. De la mà de l'ornitòleg Joan Ventura es va fer un recorregut pel Parc Bosc, l'entorn del castell de St. Ferran i camins i arbredes de la zona esportiva. Malgrat que bufava la tramuntana i això feia que les condicions per a l'observació no fossin les òptimes, els coneixements i l'entusiasme d'en Joan ens van fer deixar aquesta circumstància en un segon pla aconseguint gaudir plenament de la sortida. Una senzilla però molt instructiva sessió d'iniciació a l'ornitologia que va deixar ganes de tornar-hi. Els participants van rebre, com a obsequi, la petita guia *50 ocells a Figueres* editada per l'Ajuntament de la ciutat.



Foto: Ll. P

Essències de lluna plena

Propers encara a la lluna plena del solstici d'estiu, quan moltes plantes medicinals i aromàtiques estan en la seva màxima esplendor, el passat dia 1 de juliol va tenir lloc el taller de ratafia. Aquest ja clàssic de la programació d'aquesta època de l'any va comptar amb una bona assistència que, guiats per la Sandra Saura, biòloga i experta ratafiaira, va seguir tot el procés de recol·lecció de les plantes i d'elaboració d'aquest apreciat licor.

Alguns dels participants s'iniciaven en la matèria mentre altres, ja amb una certa experiència, buscaven els consells per anar millorant o variant la seva pròpia fórmula, a fi d'anar trobant el gust esperat. No cal dir que els coneixements i la capacitat didàctica de la Sandra van portar tothom pel camí desitjat.



Foto: L.I. P.

Mal any aquest 2018 per la nidificació de l'esperver cendrós a l'Empordà

Malgrat que aquest any 2018 s'han localitzat fins a sis parelles d'esperver cendrós (*Circus pygargus*) establertes a l'Empordà, el balanç final és que únicament quatre han estat els joves envolats, tots de la mateixa parella. Així doncs, del conjunt de les parelles, una no ha acabat fent niu, una altra va fer niu però no pas posta, i unes altres tres parelles han tingut postes inviables o bé s'han malmès –molt probablement per les sovintejades tempestes de tarda que durant la primavera hi ha hagut a la comarca– de manera que només en un niu han eclosionat els ous i ha tirat endavant la llocada.

A la imatge, amb la qual acompanyem la notícia, hi podeu veure els quatre joves finalment envolats, quan tenien unes tres setmanes de vida. Aquell dia se segà el camp deixant un bon tros sense tocar a l'entorn del niu, i posant també un tancat metàl·lic protector tot voltant per evitar l'acció dels predadors (senllars, guineus...) que tant mal han fet aquests darrers anys a l'espècie.



Foto: Ramon Fortià

Cens de siboc a l'Empordà

El dia 2 de juny, l'entitat IAEDEN, amb l'assessorament de Birding Empordà, va realitzar el primer cens de siboc (*Caprimulgus ruficollis*) a les terres empordaneses. El siboc és un ocell mitjà de plomatge críptic i bàsicament nocturn, per la qual cosa passa molt desapercebut, si no fos pel característic cant del mascle que emet bàsicament durant les nits de primavera, just arribats de l'Àfrica. La seva distribució com a nidificant és força restringida a l'oest del Mediterrani (península Ibèrica i nord-oest d'Àfrica), així que l'Empordà marca el seu límit septentrional en la seva distribució mundial. Per aquest mateix motiu, el siboc és molt escàs a la comarca, i tot i que antigament era més comú i estès, en el present tan sols coneixem un o dos nuclis poblacionals estables, el més important redescobert recentment, encara que força mal conegut. Aquest és el motiu principal del cens, per una banda intentar establir els límits d'aquest petit contingent situat a l'interior de la plana altempordanesa, i, per altra, establir el nombre de mascles canors presents en ell. Per aconseguir aquests objectius, un nodrit grup de voluntaris es repartiren entre les poblacions de Cabanes i Garriguella, on guiats per una metodologia prèviament establerta, constataren la presència d'un mínim de 10 mascles canors. Futurs censos més extensius, en àrees aptes per l'espècie a la comarca, podrien descobrir altres nuclis que fins al moment poden quedar desconeguts.



Foto: Àlex Ollé

CUSTÒDIA AGRÀRIA A L'EMPORDÀ



Resiliència climàtica en la gestió agrària

Aquest any 2018, des del grup de custòdia agrària de la IAEDEN, hem treballat amb una nova col·laboració amb el GOB Menorca en el marc del projecte *Custodiant el canvi. Resiliència climàtica en la custòdia agrària* que rep el suport del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, a través de la Fundación Biodiversidad.



Foto: Montse Pascual

Moment del muntatge del dipòsit de recollida d'aigües pluvials a la finca de custòdia de la Clota a Llers.

la disponibilitat de l'aigua. Per això, en el marc d'aquest projecte, s'ha pogut finançar la instal·lació d'un dipòsit de recollida d'aigües pluvials a la finca de la Clota, un oliverar situat a la Garriga d'Empordà de Llers, que necessita aigua per a regar les oliveres plantades recentment i que disposa d'uns coberts agraris, els teulats dels quals permetran recollir les aigües pluvials.



Foto: Montse Pascual

Imatge després del dall de l'herba d'un dels prats de dall recuperats aquest any de Sant Climent Sescebes.

El canvi climàtic és una realitat que tindrà impacte en l'agricultura per una reducció de la disponibilitat de l'aigua. Per això, en el marc d'aquest projecte, s'ha pogut finançar la instal·lació d'un dipòsit de recollida d'aigües pluvials a la finca de la Clota, un oliverar situat a la Garriga d'Empordà de Llers, que necessita aigua per a regar les oliveres plantades recentment i que disposa d'uns coberts agraris, els teulats dels quals permetran recollir les aigües pluvials.

Així mateix s'ha finançat la recuperació de més prats de dall de l'Albera amb els quals s'han firmat nous

acords de custòdia amb els propietaris i amb els quals l'hivern passat es va fer una desbrossada per tal de condicionar-los i aquest juliol s'ha fet la sega. També s'ha continuat fent el dall dels prats de dall amb els quals es va començar a treballar l'any passat.

A més, en el marc d'aquest projecte, s'ha editat una guia que vol ser un document de suport per a les persones que vulguin afrontar la manca de recursos en la gestió agrària que ens presenten els escenaris de futur del canvi climàtic. Aquesta guia inclou un manual amb les actuacions fetes en el marc del programa de Custòdia Agrària del GOB Menorca, amb la participació de la IAEDEN a l'Alt Empordà, i un inventari de cultius i races presents als dos territoris adaptats al canvi climàtic, amb especial èmfasi en la reducció del consum d'aigua. La guia es pot consultar a la web de la IAEDEN.

En tot cas es pretén potenciar una gestió agrària que, a part de produir els aliments que són la base per a la vida humana, potencia la biodiversitat, manté el paisatge i captura el carboni de l'atmosfera. Es tracta d'un tipus de maneig que no depèn d'agroquímics, no es basa en el consum de petroli i minimitza el seu consum d'aigua. Aquesta agricultura, més resilient i autosuficient, s'escriu en clau local i s'adapta als ritmes de la natura i l'entorn. Molt sovint, a més, resulta molt més viable des del punt de vista econòmic en aquells territoris que no disposen de recursos que els permetin competir per preu. Els escenaris que s'entreveuen com a conseqüència del canvi climàtic poden agreujar aquesta manca de recursos i cal pensar en una adaptació del sector agrari.



Portada de la guia pràctica de mesures per a l'adaptació al canvi climàtic en la gestió agrària.



SALVEM L'EMPORDÀ

Llançà: un dels casos d'estudi de la plataforma SOS Costa Brava

El dia 4 d'agost es va constituir formalment la plataforma SOS COSTA BRAVA. L'objectiu de la plataforma és fer un crit d'alerta a la societat catalana, als ajuntaments del litoral gironí i al Govern de la Generalitat davant l'allau d'amenaques que planen sobre el medi ambient, el paisatge i la qualitat de vida a la Costa Brava. En els darrers mesos, han despertat urbanitzacions a primera línia de mar amb plantejaments urbanístics obsolets i caducs. Des de la Plataforma SOS Costa Brava considerem que cal buscar l'estratègia per desclassificar aquests sectors de manera definitiva.

La IAEDEN-Salvem l'Empordà hem estat una de les entitats impulsores del projecte perquè, com a entitat constituïda i forta de les comarques gironines, ens toca també vetllar pel desenvolupament sostenible de la nostra Costa Brava.

Podeu llegir el manifest de SOS COSTA BRAVA a www.iaeden.cat/soscostabrava

Un dels casos d'estudi de la plataforma i coordinat per la IAEDEN-Salvem



Plànol de l'àmbit d'actuació urbanística.

l'Empordà és una urbanització a Llançà que s'anomena Roses-2. Tornem a parlar d'una actuació que s'arrossega d'un planejament inicial de fa més de 30 anys i que respon a un model caduc, obsolet i 100% insostenible.

En aquest àmbit d'actuació es pretenen construir 40 cases travessades pel rec d'en Feliu i encaixo-

nades entre el Parc Natural de Cap de Creus, el mar i a tocar del terme municipal del Port de la Selva.

Una vegada més ens trobem amb una actuació que pretén ser legalitzada sota una falsa figura urbanística, el sòl urbà. És el mateix cas que Fluvià Marina que vam guanyar als jutjats sense cap dret d'indemnització. A més, en el cas de Llançà, estem en una fase més incipient de la tramitació. Per tant, estem a temps de fer alegacions i amb la percepció que cal fer molta feina per guanyar el cas, però alhora amb la tranquil·litat que els arguments jurídics estan al nostre favor.

Els arguments principals per anar en contra d'aquesta aberració urbanística a la Costa Brava són:

- És un terreny forestal i se l'ha de tractar com a tal a partir de la llei forestal. En cap cas, és un sòl urbà.
- La Llei d'Urbanisme no permet construir en pendents superiors al 20%. Gairebé tot l'àmbit d'actuació urbanística supera aquestes pendents.
- L'àmbit està travessat per un rec i cal estudiar amb deteniment la inundabilitat d'aquest sistema hídric.
- Cal tenir en compte l'afectació negativa al Parc Natural de Cap de Creus que està tocant aquest àmbit d'actuació. El rec d'en Feliu és un connector biològic d'interès pel Parc perquè és de les poques zones forestals litorals que queden en aquest àmbit del Parc i alhora perquè el bosc de ribera fa de connexió ecològica d'interès per a la fauna de l'espai protegit.
- Afecta el camí de ronda entre el Port de la Selva i Llançà. Un tram dels carrers d'accés de la part marítima trepitja, literalment, el camí de ronda.
- Caldrà fer un estudi de mobilitat per saber com afecta al trànsit de la carretera Llançà-Port de la Selva plena de revolts i amb falta de visibilitat que pot comportar problemes de seguretat viària.
- Ja n'hi ha prou de seguir construint de manera especulativa i insostenible en la zona litoral catalana. No ens cal ni un pam més de ciment a la Costa Brava.

Per poder treballar aquest expedient jurídicament, la IAEDEN-Salvem l'Empordà haurà de contractar els serveis d'una arquitecta i un advocat. Per aquesta raó la plataforma SOS COSTA BRAVA està fent una recollida de diners per tots els casos d'estudi de la plataforma (que en són 7).

Si considereu que aquesta és una lluita justa, ajudeu-nos amb les despeses per aturar els projectes. Podeu fer els donatius a: www.soscostabrava.cat

Estat de la qüestió: contaminació d'aqüífers a l'Alt Empordà

Des de la IAEDEN-Salvem l'Empordà hi ha una alta preocupació sobre l'estat dels aqüífers a la comarca a causa de l'increment exponencial de noves granges o ampliacions de les existents.

Segons el decret de zones vulnerables (*Decret 136/2009, d'1 de setembre, d'aprovació del programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats que procedeixen de fonts agràries i de gestió de les dejeccions ramaderes*) a l'Alt Empordà hi ha 34 municipis amb aigües contaminades per excés de nitrats provinents de fonts ramaderes. Aquesta contaminació es deu a la utilització en excés dels purins que generen infiltracions al subsòl que provoquen problemes de contaminació greus per nitrats a les reserves d'aigua subterrània, als aqüífers.

Aquest decret té com a finalitat (teòrica) prevenir i reduir la contaminació de les aigües per nitrats i regular els procediments per garantir la correcta gestió de les dejeccions ramaderes i dels fertilitzants nitrogenats en tot l'àmbit de Catalunya.

A la pràctica i al llarg dels anys no s'ha detectat cap millora significativa; ans al contrari, la IAEDEN preveu un increment de les zones contaminades a mitjà termini ja que el nombre de noves explotacions porcínes o ampliacions no para de créixer. Per aquesta raó, l'entitat planteja una moratòria temporal de noves autoritzacions fins que la contaminació dels aqüífers no hagi revertit de manera significativa.

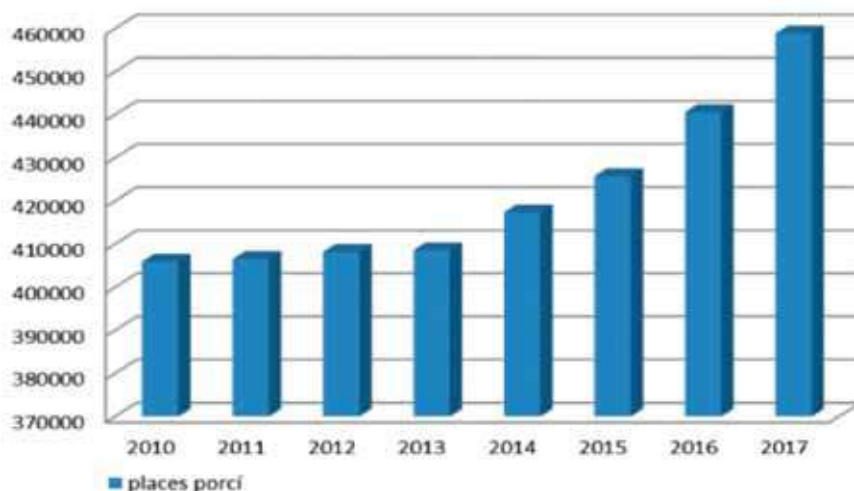
Cal tenir en compte que hi ha molts altres municipis amb aqüífers contaminats i que no estan recollits en el Decret.

L'administració pública té el coneixement de l'abast de la contaminació i alhora autoritza l'ampliació o obertura de noves granges a la comarca, o no.

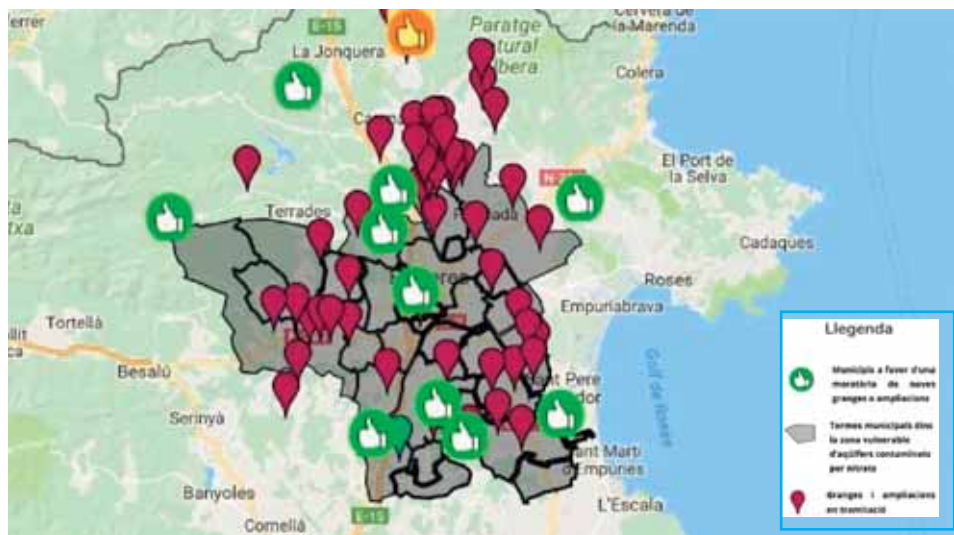
En el gràfic, us mostrem l'evolució de places de porcí a la comarca segons dades oficials del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya.

Però alhora cal afegir-hi les tramitacions dels darrers anys que la IAEDEN-Salvem l'Empordà ha pogut cercar. En alguns casos, si hi ha plataforma local activa, hem pogut incidir mitjançant la plataforma Salvem l'Empordà de Purins. Sempre que s'ha lluitat per un cas amb l'ajuda d'advocats s'ha guanyat. Sempre es detecten irregularitats en la tramitació que l'administració pública no ha detectat (permissivitat?) Aquests casos serien: Palau de Santa Eulàlia, Bàscara, Rabós...

Increment places de porcí a l'Alt Empordà



Ahora es va enviar una moció als ajuntaments per tal de signar-la i en el plànol següent es mostren els ajuntaments que l'han aprovada.



Si accediu al mapa des de la pàgina web de la IAEDEN, es pot consultar, per cadascun dels projectes, la tramitació que s'ha pogut detectar.
<https://iaeden.cat/salvemlempordadepurins/>



Reflexions d'en Ramon

Els cotxes elèctrics

Pensem que no hem de preocupar-nos més pels efectes del transport en el canvi climàtic, ja que el problema quedarà resolt gràcies a la tecnologia dels automòbils elèctrics, més eficients i menys contaminants que els cotxes amb motor d'explosió. Però no serà tan fàcil resoldre-ho, vegem. Primerament, es constata que per impulsar el cotxe elèctric molts països han establert terminis per a eliminar gradualment els cotxes amb motor d'explosió al mateix temps que s'estan subvencionant els elèctrics. Espanya també els subvenciona, però lluny de l'import d'altres països. Tot i amb els ajuts, la introducció en el mercat d'aquests cotxes és encara baixa (tot elèctric més híbrids arriben al 2% del parc automobilístic mundial), però les prediccions són que per al 2050 els vehicles dupliquin els actuals 1.200 milions, la majoria seran elèctrics i utilitzaran energia renovable per reduir la contaminació. La UE indica 2050 com l'any clau per a la reducció del canvi climàtic i fa una aposta per les renovables. Serà una tasca titànica, quasi impossible, aconseguir tanta energia renovable en tan poc temps, a més, tot això succeeix en el moment de l'esgotament dels combustibles fòssils i de la fi del cicle nuclear de fissió dins d'aquest segle (la fusió està afortunadament estancada). A Espanya, les elèctriques afirmen que actualment el sistema podria incorporar tres milions de vehicles elèctrics que representa el 10% del parc automobilístic o sigui que, per subministrar electricitat renovable als cotxes i altres sectors, serà necessari transformar les xarxes, impulsar la generació eòlica i solar i l'autogeneració. Per pagar aquesta transició es necessiten milions d'euros i podem sortir escaldats si les elèctriques dominen el sector com ara. Per aquests motius, s'ha de plantejar, d'una banda, el control públic de l'oligopoli elèctric i, d'altra banda, afavorir l'eficàcia en el transport impulsant, a més dels cotxes elèctrics, els autobusos elèctrics (tema iniciat ja a Olot, Figueres i Girona, entre altres), els trens (no d'alta velocitat) les bicicletes i tricicles elèctrics, el car-sharing,

els lloguers de vehicles elèctrics, les bicicletes, etc. **La millor solució és disminuir la mobilitat i el nombre de cotxes previstos.** Respecte a les bateries d'aquests, encara que s'han abaratit, han de millorar l'autonomia i també s'està implantant la xarxa d'electrolineres subvencionada des de la UE i que podrien ser un altre gran negoci per a les empreses elèctriques, tema millorable amb l'autogeneració. Si no s'inventa res de nou, hi haurà també problemes per manca de liti a les bateries, ja que la forta demanda pot superar l'oferta, sense oblidar que per a l'extracció del liti i dels 30 "metalls rars" necessaris per a les bateries s'utilitzen processos de gran impacte ambiental i, en alguns casos com el cobalt, molt cruels. Un altre conflicte ambiental serà el tractament i reciclatge de les tones de residus de bateries amb metalls pesants i tòxics. Per aquests motius els governs han de legislar per reduir l'extracció abusiva de materials ja que, si "la gran mina Terra" continua espoliant-se sense control, el problema serà greu.

Tot milloraria si es reconegués el transport i l'energia com interessos col·lectius per sobre dels mercats. O sigui que, encara queden moltes coses per resoldre a l'aposta pel cotxe elèctric.

Ramon Caralt Elias

Gaudeix de l'aigua amb nosaltres TOT L'ANY!

TARIFES PLANES SK KAYAK

- ☛ Us descobrim els millors indrets en caiac
- ☛ A partir de 40€ al mes

LLANÇÀ - SANT PERE PESCADOR

- ☛ Sortides als Parcs Naturals del Cap de Creus i als Aiguamolls de l'Empordà
- ☛ Botiga de Llançà OBERTA sempre!

SK KAYAK



www.kayakcastabrava.com reserves@skkayak.com ☎ 972 12 11 12 - 627 43 33 32



BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ

En/Na.....
 De professió.....
 Domiciliat a.....
 Població..... Codi Postal.....
 Comarca..... Telèfon.....
 Data naixement..... DNI.....
 Adreça electrònica.....

S'inscriu a la IAEDEN com a soci:

- | | | | |
|------------------------------|----------------------|--------------------------|---|
| Soci juvenil, fins a 25 anys | (20 € l'any, mínim) | <input type="checkbox"/> | € |
| Soci numerari, ordinari | (45 € l'any, mínim) | <input type="checkbox"/> | € |
| Soci familiar | (60 € l'any, mínim) | <input type="checkbox"/> | € |
| Soci protector | (100 € l'any, mínim) | <input type="checkbox"/> | € |
| Altres quantitats | | <input type="checkbox"/> | € |

Voldries col·laborar activament amb l'entitat Sí
 No

Data i signatura

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Nom del banc o caixa.....
 Adreça de la sucursal..... Població.....

--	--	--	--	--	--	--	--

lban	Codi banc	Núm. sucursal	control	núm. cc o llibreta
------	-----------	---------------	---------	--------------------

Titular del compte.....
 Domicili del titular.....

Distingits senyors: Els agrairé que, fins a nova ordre, atenguin amb càrrec al meu compte els rebuts que els presenti la IAEDEN, a nom del soci que figura adjunt.

..... 201

Firma del titular del compte

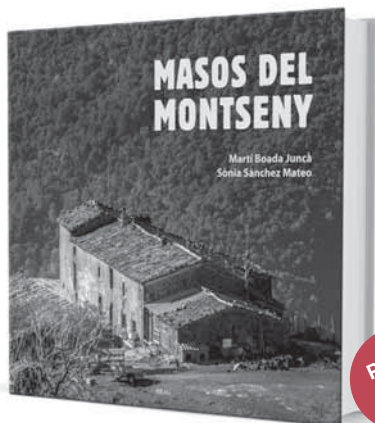
NOM DEL SOCI..... soci núm.



**BRAU
EDICIONS**

www.brauedicions.com

“Aquesta tardor
descobreix el patrimoni
de les nostres contrades.”



PVP:
34 €

MASOS DEL MONTSENY

Martí Boada Juncà
Sònia Sánchez Mateo

*Un llibre per entendre la
transformació del paisatge i de
les formes de vida del Montseny.*

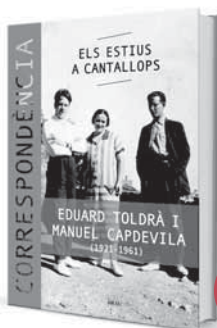


PVP:
34 €

ELS MASOS PERDUTS DEL CAP DE CREUS

Arnald Plujà i Canals

*Recorregut pels masos del Cap
de Creus, habitats fa mig segle.*



PVP:
24 €

ELS ESTIUS A CANTALLOPS

EDUARD TOLDRÀ I
MANUEL CAPDEVILA
(1921-1961)

*La correspondència entre aquests dos amics al llarg
de quaranta anys, ara recopilada en aquest volum
imprescindible.*